

Čís. 2157.

S hlediska Šu 199 a) tr. zák. nezáleží na tom, zda soud svědectví uvěřil a zda mělo na rozhodnutí nějaký vliv.

(Rozh. ze dne 29. října 1925, Zm I 468/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 28. dubna 1925, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem podvodu podle §§ů 197, 199 a) tr. zák.

Důvody:

S hlediska důvodu zmatečnosti Šu 281 čís. 9 a) tr. ř. vytýká stížnost napadenému rozsudku, že, řešiv otázku, je-li tu skutková podstata zločinu podvodu podle §§ů 197, 199 a) tr. zák., nepřihlížel ke skutečnosti, že procesní soud žalobu zamítl, tak že svědectví obžalované v právní rozeprí nemělo vlivu na soudní rozhodnutí. Ustanovení Šu 199 a) tr. zák. předpokládá prý křivé svědectví, jež se týkalo okolností, které měly vliv na výsledek sporu. V projednávaném případě nepřikládal prý procesní soud svědecké výpovědi obžalované prážádného významu, pročež prý žalobu zamítl. Tvrzení zmateční stížnosti, že procesní soud nepřikládal svědectví obžalované prážádného významu, dlužno pojímání v tom smyslu, že procesní soud svědecké výpovědi obžalované neuvěřil; neboť zmateční stížnost připouští na jiném místě v souhlase s rozhodovacími důvody napadeného rozsudku, že žaloba byla zamítnuta proto, že procesní soud nepovažoval svědectví obžalované za věrohodné, a netvrdí, že procesní soud nepřikládal okolnostem, obžalovanou jako svědkyni potvrzeným, vzhledem k jejich povaze významu. Dle uvedeného jest míti za to, že zmateční stížnost je toho názoru, že křivé svědectví jest jen tenkrát trestným, když mu bylo soudem uvěřeno a když mělo následkem toho, jakož i vzhledem k povaze okolností, jichž se týkalo, vliv na rozhodnutí věci, v níž bylo vydáno. Tento názor jest zjevně nesprávným. Svědek je povinen udati při výslechu na soudě podle svého nejlepšího vědomí a svědomí čistou a úplnou pravdu. V důsledku toho vyhledává se ke skutkové podstatě zločinu křivého svědectví podle §§ů 197, 199 a) tr. zák. pouze, by svědek udal před soudem vědomě nepravdu. Na soudu jest, by svědectví hodnotil. Bylo-li svědectví soudem uvěřeno a mělo-li svědectví vliv na rozhodnutí čili nic, je s hlediska Šu 199 a) tr. zák. lhostejno.

Čís. 2158.

Zpronevěra (§ 181 tr. zák.) věcí doličných soudním úředníkem. Pachatel nemůže se omlouvat (§§y 3, 233 tr. zák.) tím, že mohl míti za to, že se nedopouští ničeho trestného, když šlo o věci, jež měly býti dle usnesení soudu zničeny.

Zbrojní patent ze dne 24. října 1852, čís. 223 ř. zák.

Ustanovení Šu 36 pat. týká se nosení zbraní, nikoliv též nábojů beze zbraně.

Boxer jest zakázanou zbraní ve smyslu Šu 32 pat. Pachatele (držitele) nevyvíňuje předpoklad, že je dovoleno držeti zakázanou zbraň za jiným účelem, než by jí bylo použito k útoku nebo k obraně (boxeru jako těžítka).

(Rozh. ze dne 29. října 1925, Zm II 360/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Mor. Ostravě ze dne 14. května 1925, pokud jím byl obžalovaný sprostěn podle Šu 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro zločin zpronevěry podle §§ů 181, 182 tr. zák. a pro přestupky podle §§ů 32 a 36 zbroj. pat., pokud čelila proti výroku, jímž byl obžalovaný sprostěn z obžaloby pro přestupek Šu 36 zbroj. pat. V ostatních směrech jí vyhověl, zrušil rozsudek soudu první stolice ve výrocích, pokud jimi sprostěn byl obžalovaný z obžaloby pro zločin zpronevěry ohledně 28 nábojů loveckých, 30 nábojů revolverových, 1 náboje flobertkového a 1 boxeru a z obžaloby pro přestupek Šu 32 zbroj. pat., a vrátil věc nalézacímu soudu, by jí v rozsahu tohoto zrušení znova projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost veřejného obžalobce napadá — dovolávajíc se důvodu zmatečnosti podle čís. 5 a čís. 9 písm. a), nesprávně i čís. 9 písm. b) Šu 281 tr. ř. — rozsudek první stolice jen, pokud sprostňuje obžalovaného 1. z obžaloby pro zločin zpronevěry ohledně 28 nábojů loveckých, 30 nábojů revolverových, jednoho náboje flobertkového a jednoho boxeru, 2. z obžaloby pro přestupek podle Šu 32 zbroj. pat., 3. z obžaloby pro přestupek podle Šu 36 zbroj. pat.

I. V tomto směru jest stížnost bezdůvodnou. Rozhodovací důvody první stolice vyslovují, že není prokázáno, že obžalovaný boxer nosil. Stížnost nenapadá tento výrok, takže zůstává závazným i pro zrušovací soud, a sprostňující výrok ohledně boxeru odůvodněn tím, že není zjištěno, že se obžalovaný v tomto směru skutku mu za vinu daného dopustil. Obžaloba vinila dále obžalovaného, že nosil bez povolení a, nemoha prokázati nutnost odvrácení hrozícího mu nebezpečí, 45 nábojů flobertkových, a že se i tím dopustil přestupku Šu 36 zbroj. pat. Než toto místo zákona mluví toliko o zbraních a nelze je rozšířiti na nosení nábojů bez zbraně, tím méně, že netoliko zbrojní patent, nýbrž i prováděcí nařízení ze dne 29. ledna 1853, čís. 16 ř. zák. a minist. nařízení ze dne 11. února 1860, čís. 39 ř. zák. rozeznávají důsledně mezi zbraněmi a střelivem a, že § 5 nařízení uvádí jako střelivo i hotové patrony pro střelné zbraně. Rozsudek je tudíž v této části sprostňujícího výroku podle Šu 259 čís. 3 tr. ř. odůvodněn již právní úvahou, že na příslušnou část žalobního děje není v zákoně uložen trest.

II. Rozhodovací důvody vyslovují jednak (bez podrobnějších úvah), že, pokud se týče boxeru a nábojů, jež byly u obžalovaného nalezeny, byla by zde po stránce objektivní skutková podstata zpronevěry, jednak,

že není prokázáno, zda u obžalovaného nalezené patrony byly všechny z věcí doličných, ježto obžalovaný skutečně obdržel některé od F-a. Právem vytyká stížnost větou, že rozsudek neuvádí, co vlastně v tomto směru vzal za prokázáno, výroku první stolice neúplnost důvodů, správně nejasnost. Statkem svěřeným byly by toliko náboje, jež si obžalovaný vzal z věcí doličných u soudu uložených, nikoliv i náboje, jež dostal obžalovaný mimo úřad od svědka F-a. Nevyslovil-li se rozsudek určitě, přesně a podrobně o tom, které z nábojů a kolik jich pocházely od F-a a které (kolik) ze soudního depositu, jest výrok jeho nejasným a to co do skutečností rozhodných, ježto zjištění hodnoty zpronevěřeného statku do 50ti nebo nad 50 Kč, na níž závisí kvalifikace zpronevěry jako přestupku podle §u 461 tr. zák. nebo jako zločinu podle §u 181 tr. zák., předpokládá přesné zjištění, které náboje — mimo boxer, jehož cena jest uvedena 40 Kč — si obžalovaný vzal z doličných věcí, jenom svěřených. K další větě rozhodovacích důvodů — vztahující se ostatně zřejmě k činům jiných osob, nikoliv k zpronevěře obžalovaného — že věci ku zničení určené jsou bezcenné a, že zájem státu čelí pouze k odebrání věcí těch obžalovanému, nikoliv na zničení munice, budiž poukázáno na předpisy §u 46 zbrojního patentu a na výpověď svědka F-a, podle níž nebyly věci u obžalovaného zabavené nikterak bezcennými, nehledě ani k tomu, že uvažováno nebylo, zdali neměly tyto u obžalovaného nalezené doličné věci z části snad stranám býti vydány a nikoliv zničeny. Se závěrem nalézacího soudu, že skutková podstata zpronevěry jest po stránce objektivní v naznačeném rozsahu dána, není v rozporu další věta rozhodovacích důvodů, že obžalovaný boxer jenom ještě před zničením potřeboval jako těžítka. Nehledě k tomu, že § 46 zbroj. pat. má na mysli v první řadě (před zničením) zužitkování propadlých zbraní a munice pro veřejné účely a zpeněžení jich, po případě jejich zbytků ve prospěch ústavů chudých, brání vážné ohledy, jichž jest soudům při dotyčných opatřeních šetřiti, tomu, by soudní zřízení nepoužívali propadlých zbraní a střeliva — třeba jen přechodně pro své osobní potřeby, byť s úřadem související, a aby se zničení, bylo-li soudem nařízeno, nedálo způsobem, který jest — jako na příklad používání střeliva na honbu — na prospěch jednotlivce.

Přes onen objektivní závěr sprostřuje nalézací soud obžalovaného z obžaloby z důvodu, že obžalovaný mohl míti za to, že, bera si patrony, určené k zničení, nedopouští se trestného činu, že proto není skutková podstata zpronevěry splněna po stránce subjektivní, a že totéž platí též o boxeru, protože tvrzení obžalovaného, že byl rovněž určen ku zničení, není vyvráceno a jest věrohodno. Právem napadá stížnost tento výrok jako právně pochybený. Předpoklad obžalovaného, pro nějž vylučuje nalézací soud jeho subjektivní vinu, nebyl by než omylem o trestnosti nebo beztrestnosti závadného skutku, tedy neznalostí zákona, jíž se pachatel podle zásady §u 3 (233) tr. zák. nemůže omlouvat. Zodpovědnosti sprostřuje pachatele zpronevěry jedině nedostatek vědomí, tímto deliktem předpokládaného, že se způsob, jakým s věcí nakládá, přiči příkazu, s jakým, neb účelu, za jakým mu věc byla svěřena. Toto vědomí obžalovaného není v rozsudku ani zjištěno ani popřeno. Rozhodovací důvody vůbec neuvažují o tom, zda bylo obžalovanému ze služebních předpisů,

ze zvláštních pokynů představených, z opatření, na nichž se soud usnesl ohledně věcí, o které jde, z postupu soudu v jiných obdobných případech aneb odjinud známo či neznámo, jakými úkony ohledně zbraní a střeliva, do soudního uschování vzatých, jest úředník kancelářského oddělení pověřen před a po soudcovských usneseních, k věcem těm se vztahujících, které úkony se vymykají z jeho služebních oprávnění a povinností, jakým způsobem dlužno a jakým nesmí se provéstí zničení zbraní a střeliva, bylo-li vůbec soudem nařízeno, a zda přičí se účelu svěřeni, po případě příkazu svěřitelovu takto vymezenému způsob, jakým obžalovaný s věcmi nakládal, a účel, za jakým je ze soudní úschovy vzal. Výrok, sprostňující obžalovaného i ohledně věcí, ohledně nichž shledal nalézací soud objektivní skutkovou podstatu zpronevěry, z obžaloby pro pouhý nedostatek vědomí o trestnosti skutku, spočívá na nesprávném použití zákona a jest zmatečným podle čís. 9 písm. a) §u 281 tr. ř.; příslušný objektivní závěr jest podle toho, co shora uvedeno, stížen zmatkem podle čís. 5 §u 281 tr. ř.

III. Pokud jde o přestupek §u 32 zbroj. pat., nejsou, jak stížnost důvodně vytýká, v rozsudku uvedeny důvody, z nichž nalézací soud sprostil obžalovaného z obžaloby pro neoprávněné držení 45 nábojů, takže jest rozsudek i v tomto směru stížen zmatkem nedostatkem důvodu podle čís. 5 §u 281 tr. ř. Ohledně boxeru zjišťují sice rozhodovací důvody, že obžalovaný používal boxeru jako těžítka, jelikož nosil domů spisy a je vyřizoval. Rozhodovací důvody nepochybují patrně ani o tom, že boxer je zbraní zakázanou (srov. ostatně čís. 3828 úř. sb. nálezů býv. zrušovacího soudu vídeňského) a sprostňují obžalovaného v tomto směru z obžaloby z důvodu, že si nebyl vědom toho, že drží zbraň zakázanou. Právem namítá stížnost, že i tento výrok je právně pochybeným. Dá-li se napadenému závěru se zřetelem na jeho předpoklad ten výklad, že obžalovaný měl za to, že zakázanou zbraň jest dovoleno držeti za jiným účelem, než by jí bylo použito k útoku neb obraně, byl by tento předpoklad jen omylem o rozsahu zákazu §u 32 zbroj. pat., který zakazuje a tresce držení zakázaných zbraní bez výjimky a bez ohledu na účel držby (srov. obzvláště §§y 9, 10 zbroj. pat.), již rozumí se zde jako pro ostatní obor trestního zákona i pouhá moc. Avšak i smysl závěru, že obžalovaný předpokládal, že boxer není zakázanou zbraní, poukazoval by jen k neznalosti, k nesprávnému výkladu ustanovení §u 2 zbroj. pat. Jak ustanovení §u 32 zbroj. pat., jež zakazuje držení zakázaných zbraní a střeliva bez povolení, tak i ustanovení §§ů 2 a 3 téhož patentu, v nichž pojmy zakázaných zbraní a střeliva vymezeny, jsou doplňkem trestního zákoníka, takže i pro ně platí shora uvedená zásada §§ů 3, 233 tr. zák. Sprostil-li nalézací soud obžalovaného přes to z obžaloby pro pouhý nedostatek vědomí, že drží zbraň zakázanou, jest výrok ten výsledkem nesprávného použití zákona a zmatečným podle čís. 9 písm. a) §u 281 tr. ř.

Čís. 2159.

Trestání válečné lichvy (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Pojmu »pletich« (§ 11 čís. 4 zákona) odpovídá každé úmyslné jednání, které vybočuje z mezí řádného obchodování.